

ALUMINIJ

Glasilo delovnega kolektiva tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo

IZDAJA DELAVSKI SVET
TOVARNE GLINICE IN
ALUMINIJA
»BORIS KIDRIČ«
KIDRIČEVO

Urejuje uredniški odbor:
predsednik Marjan Bizovičar, člani: Vida Detiček, Anica Klajnshek, Anton Kozderec, Ivan Mazera, Franc Meško, Simon Pešec, Ivan Tušek, Franc Vrlič, Mirko Zupanič

Odgovorni urednik:

Jože Vrabl

Naslov uredništva:
Aluminij Kidričevo

Tekoči račun pri NB Ptuj
604-19-1-320

Telefon 23-12/211

Rokopisov ne vračamo

Tisk: tiskarna časopisnega
podjetja »Mariborski tisk«
Maribor

Planske obveznosti v redu izpolnjujemo

Po zbranih podatkih iz evidenc o količinskem obsegu proizvodnje lahko prikazemo naše proizvodne uspehe, dosežene v septembru 1963 in v času od januarja do septembra. S tem mesecem so se končale tri četrtine leta in ne bo napačno vedeti, s kakšnimi obveznostmi prehajamo v zadnje tromesečje.

Mesečni plan proizvodnje glinice je bil septembra dosežen s kar 126,68% in je bila v tem mesecu količina proizvedene glinice največja. Zaradi tega, ker je bil plan proizvodnje presežen vsak mesec, je v končnem letu presežen za obdobje januar—september z 11,00%, kar je vsekakor uspeh. Tudi za

bodoče mesece lahko upamo, da bo plan vsekakor dosežen.

Plan proizvodnje elektrolitskega aluminija v hali A je bil dosežen s 100,68%. Fiksne planske zadolžitve za elektrolizo B nismo imeli. Proizvodnja livarskega aluminija izkazuje indeks 149,23, k temu je pripomogla proizvodnja v elektrolizi B, ki plansko ni upoštevana. Statistika nam pove, da je že v septembru 1963 obratovalo v tej elektrolizi povprečno 83 elektrolitskih peči. Z vsakim novim vklopom se bo ta rezultat še izboljšal. Za obdobje januar—september določen količinski plan je bil presežen z 12,39%.

Plan proizvodnje anodne

mase je bil dosežen s 100,11%, skupno za obdobje januar—september 1963 pa le s 86,55%. Objektivni vzroki so omenjeni že v prejšnjih številkah.

Od stranskih proizvodov, ki so pogoj za redno postopek proizvodnje, je na prvem mestu proizvodnja plina, ki je bila v mesecu septembru dosežena s 117,48%, v obdobju januar—september pa s 107,64%. Plan proizvodnje pare za september ni dosežen, in sicer za 2,36%, medtem ko je za obdobje januar—september dosežen s 106,91%. Proizvodnja lastne električne energije izkazuje v septembru indeks napram planu 100,24, medtem ko kaže za obdobje januar—september 99,88.

Po zgoraj izkazanih rezultatih količinske proizvodnje v septembru 1963 lahko ugotovimo, da smo planske naloge oziroma mesečni dinamični plan za podjetje kot celoto vsekakor občutno presegli. K temu je pripomogla vedno večja proizvodnja aluminija v elektrolizi B in glinice.

Planske naloge za tretje četrt leta so ravno tako izvršene in tudi presežene. Ob takih rezultatih stopamo v zadnjo etapo, v kateri moramo ustvariti vsaj take, če že ne boljše rezultate od prejšnjih. Ob vsem tem lahko sklepamo, da se proizvodni plan v redu izpolnjuje in da lahko pričakujemo tudi dober končni uspeh ob zaključku poslovnega leta 1963.

T. V.

Upravno poslopje TGA v Kidričevem

Dr. Jože Potrč nam bo v trajnem spominu

V petek, 4. oktobra 1963, je umrl v Ljubljani tovariš dr. Jože Potrč, zdravnik in javni delavec, domačin iz Janeževce pri Ptujju. Naš kolektiv se je vsaj v malem oddolžil njegovemu spominu z razobešeno črno zastavo, z enominutnim molkom na seji delavskega sveta, s sožalno brzojavko njegovi družini, z vencem in z udeležbo dela kolektiva na pogrebu 7. oktobra v Ljubljani na Žalah.

Malo je članov našega kolektiva, ki pokojnika niso poznali. Vse je enako prizadela vest o njegovi prerani smrti, vsi so občutili enako srčno bolečino, ker nam je nenadoma preminil priljubljen, vzgleden revolucionar in humanist dr. Jože Potrč, ki ga bomo težko pogrešali.

V vsem, kar so o pokojniku povedali ob pogrebu tovariši Vida Tomšičeva, Ivan Kreft in Janko Vogrinec, in v vsem, kar so pred in potem v slovo od pokojnika napisali v časnikih razni ugledni avtorji, je bilo priznanje značaju, plemenitemu delu in neomajnemu pokojnikovega zaupanja v moč ljudskih množic, v silo napredka v naši domovini in v svetu ter priznanje tovarišu Titu in njegovim sodelavcem za miroljubno politiko, ki jo je dr. Jože Potrč tako cenil. Skratka, to je bilo zaslužen priznanje skromnemu človeku, ki je imel za vsakega človeka prijazno besedo in ki je bil s svojim delom, z življenjem in s svojim neizčrpnim optimizmom moralna in politična sila, ob kateri je našel vsakdo življenjsko oporo in pomoč za delo. Vsakdo, ki ga je ob raznih priložnostih dobro poslušal in pravilno razu-

mel, si je nabral nove pobude za svoje politično, vzgojno in drugo delo. Radi so ga poslušali na raznih zborovanjih delavci, kmetje, prosvetarji, zdravstveni delavci in vsi po vrsti, ker se je z njimi tako neposredno in prisrčno pomenil kakor z najbližjim človekom. Radi so se pomenkovali z njim vsi, ki so prihajali k njemu in ki so ga vabili na svoje zbere in prireditve. Z njim je mnogo izgubila tudi naša publicistika. V dnevnem in strokovnem tisku se je pomenkoval z nešteti bralci o socialnih, vzgojnih in drugih problemih, za katere je vedno imel pripravljeno najboljšo in vedno humano rešitev. Iz vseh teh priznanj se zrcali podoba skromnega, napredku predanega in izredno agilnega vzornika, ki je bil našim delovnim ljudem zelo potreben. Ko je prišel med nje, jim je prinesel s seboj toliko naprednega ognja in delovne vne-me, da so se potem čutili dovolj močni, da so lahko opravljali za skupnost tudi najtežje naloge.

Spomin nanj bo ohranila sedanja generacija tudi mlajšim generacijam, ki bodo prav srečne, ko bodo odkrile dr. Jožetu Potrču enakega iz vrste odraslih ali v svojih vrstah, ki ga bodo enako spoštovali in cenile in mu bodo rade sledile.

Ob bližnjem dnevu mrtvih se zopet spomnimo dr. Jožeta Potrča in vseh, ki so padli in pri delu izgoreli za svetle ideale, katerih sadove danes uživamo. Spomnimo se tudi vseh tistih naših sodelavcev, članov kolektiva, ki so po opravljenih nalogah v našem podjetju legli v prerani grob.

Slava njihovemu spominu.

VPISANO NAD 11 MILIJONOV ZA SKOPJE

Predsednik centralne komisije za vpis posojila za pomoč Skopju, tov. Boris Solovjev, je dal za naš časnik nekaj pojasnil na vprašanje o uspehu akcije za vpis posojila za pomoč Skopju.

Kot ob vseh večjih akcijah, ki so že bile v našem kolektivu, se je pokazalo tudi tokrat, da so naši ljudje pripravljeni pomagati soljudem ne glede na to, ali gre za ljudi iz našega kolektiva ali za ljudi iz drugih kolektivov, občin, okrajev ali celo republik in to po svojih močeh, brez zadržka, brez posebnega prigovarjanja, odvisno pač od tega, za kako nesrečo gre in za kako pomoč.

O sami nesreči v Skopju je vedelo skoraj vse članstvo našega kolektiva, saj jih ima večina radio aparate ali časnike, iz katerih zvedo za vse tragične in ostale dogodke v domovini in po svetu. V zvezi s samim posojilom jim ni bilo potrebno po-

sebno prigovarjati, da bi akcijo čimbolj podprli. Soglašali so s predlogom, da bi vpisali za posojilo vsi člani vsaj 20% enomesečnega osebnega dohodka. Odobraval so tudi poznejšo progresivno lestvico za vpis posojila, in sicer glede na višino dohodka, po kateri bi naj vpisali prejemniki nad 50.000 din v drugačnem razmerju kot ostali, ki prejemajo izpod 50.000 din mesečno.

Do 11. oktobra 1963 je vpisalo 1617 vpisnikov 11.144.000 din posojila. Pri tem je potrebno poudariti, da je vpisala sredina razmeroma največ in višje zneske kot ostali z višjimi dohodki. Nekaj članov kolektiva je preseglo vsa pričakovanja in so v tej akciji na čelu vpisnikov. To so Ante Gulin, ki je vpisal 100.000 din, Drago Ačimovič 80.000 din, Janez Žuran 60.000 din in Janez Kostanjevec 50.000 din. Več je vpisnikov s po-

45.000 in 40.000 din, ostali pa so vpisali manjše zneske.

Pri samem vpisovanju ni bilo težav. Nekaj diskusije je bilo o tem, da prepustijo v dobrodelnih akcijah materialno boljše situirani prednost drugim; težko je od nekaterih pričakovati, da bi bili s svojo darežljivostjo in s pomočjo za zgled ostalim. V tem primeru so bili to imenovani delavci in tisti člani kolektiva, ki so brez posebnega prigovarjanja tudi materialno pokazali vse razumevanje za nesrečo v Skopju.

Na zadnji seji delavskega sveta, 5. oktobra 1963, je bilo odobreno tudi posojilo podjetja v višini 50.000.000 din iz poslovnih sredstev, ki bo nakazano najpозneje do 1. 3. 1964, t. j. po zaključnem računu za 1963. leto.

Naše podjetje in občina Ptuj sta tako izpolnila tudi s svojo pomočjo Skopju vse pričakovane.

Hitra prodaja in odprema proizvodov

Transportni trak za prenos boksita v mline

Skrb za zadostne količine boksita

Osnovna surovina za proizvodnjo glinice je boksitna ruda. Da zagotovimo zadostne celoletne zaloge boksita, okrog 200.000 ton, sklepamo z boksitnimi rudniki kupoprodajne pogodbe.

Skrb za nabavo zadostnih količin vodi nabavna služba v komercialnem oddelku. Pogodbe se sklepajo v tekočem letu že za prihodnjo sezono. Za dobavo boksita traja sezona od meseca marca do konca meseca novembra, to je v času, ko računamo z lepim, suhim vremenom. To pa iz razloga, ker imamo za razkladanje boksitne rude urejeno posebno mehanično napravo. Ta deluje na ta način, da se ena stran vagona dvigne, da pride dno istega pod kot 45 stopinj in

vsled tega zdrzne boksit v bunker. Mehanično razkladanje deluje hitro in pravilno le, če je ruda suha. V nasprotnem, če je mokra, se pretvori v blato, v maso, ki se oprime dna in stranic vagona in ne zdrsi iz vagona. Če pa nas pri dobavi boksita še zaloti zima, to je čas, ko že zmrzuje, je razkladanje sploh nemogoče. Ruda na vagonu zamrzne in se mora vsak vagon posebej segregirati, odtajati in s krampi ter lopatami ročno razkladati. Tak način razkladanja je seveda počasnejši in povzroča dosti večje stroške. Kljub temu, da imamo z dobavitelji pogodbeno določen dobavni rok najpozneje do konca meseca novembra, nam ne uspe pravočasna dobava celotne zaključene količine, ker rudniki ne dobijo od železnice redno in zadostno število vagonov za nakladanje. Zaostanke, nastale v poletnih mesecih zaradi pomanjkanja vagonov, poskušajo rudniki potem nadoknaditi v jeseni s podvojenimi dobavami. Takrat prihaja v nekaterih dneh tudi do 120 vagonov boksita. Kljub razkladalni napravi je nemogoče razložiti vseh teh vagonov v predpisanem razkladalnem roku, zato pa nam železnica za vsako uro prekoračitve zaračunava stojnino.

Vse naše dosedanje intervencije pri železniških organih za odstranitev te pomanjkljivosti še niso dale zaželenega rezultata, to je, da bi imeli rudniki na razpolago zadostno in dnevno enakomerno število vagonov. S tem bi nam bila zagotovljena redna in pravočasna preskrba s potrebno osnovno surovino za našo proizvodnjo.

M. G.

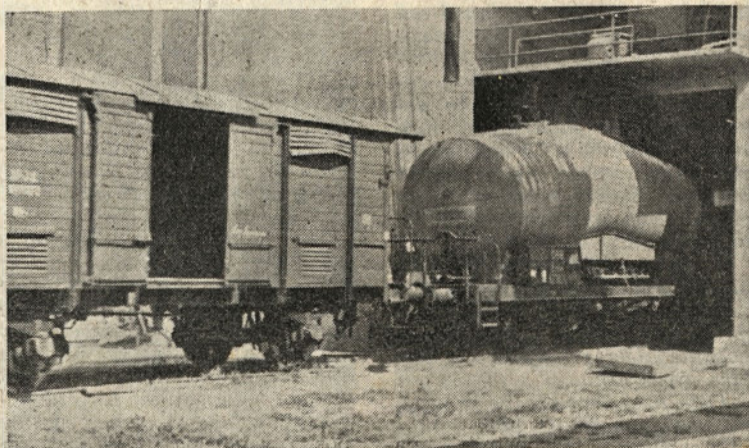
Priporočila za nadaljnji razvoj našega gospodarstva

Republiški zbor in Gospodarski zbor Skupščine SR Slovenije sta na svojih sejah dne 23. septembra 1963 obravnavala gibanje gospodarstva v prvih sedmih mesecih leta 1963 in prognozo izvršitve družbenega plana SR Slovenije, in sicer na podlagi analize, ki jo je predložil Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, ter njegovih sklepov in stališč.

Oba zbora sta pri tem ugotovila, da so se ugodna gospodarska gibanja, ki so se začela v drugi polovici leta 1962, nadaljevala tudi letos na vseh področjih gospodarskih aktivnosti. V letošnjem letu se je pokazalo, da taki gospodarski uspehi niso posledica trenutnih ugodnih okoliščin, ampak da so posledica na eni strani boljših pogojev gospodarjenja, ki jih nudi gospodarski sistem, na drugi strani pa tudi temeljitejšega obla-

dovanja gospodarskih problemov v delovnih kolektivih. Pri naporih za izpolnjevanje družbenega plana je prišla do izraza velika pobuda vseh družbeno-

(Nadaljevanje na 7. strani)

Inozemska cisterna za prevoz glinice

Prodajni oddelek in prodajno skladišče spadata med tiste službe v naši tovarni, ki lahko s svojim delom krepita ugled TGA pri odjemalcih s samo kvaliteto proizvodov kot tudi ureditvijo prodaje in odpreme. Kupci morajo priti najenostavneje in najhitreje do materiala. Večina teh zatrjuje, da sta prodajni in prevzemni postopek pri nas zelo enostavna, drugje pa prilično komplicirana. Pogodba in telefonski ali pisarni sporazum s prodajnim oddelkom zadostajo za sestavo potrebnih listin za odkup in prevzem materiala v prodajnem skladišču tovarne, če je material na razpolago v zahtevanih kvalitetah in količinah.

Vodja prodajnega oddelka Stanko Kovačič, vodja skladišča Bogo Hmelina in skladiščnik Ivan Gregorec menijo, da je sedanja ureditev prodaje in prevzema materiala rezultat nenehnega iskanja take ureditve poslovanja, ki bi prodajalcu in kupcu najbolj odgovarjala. Stanko Kovačič pravi, da je veselje sporočiti stranki, kdaj lahko dobi, kar potrebuje in ji podpisati potrebne listine za prevzem materiala v prodajnem skladišču. Sofer transportnega podjetja »Ljubljana-transport« Polde Pšajd pravi, da že dolgo vozi 25-tonski avto Saurer s priklopnikom po celi Jugoslaviji. Največkrat vozi na relaciji Kidričevo-Sibenik in je vedno vesel, da mu v Kidričevem hitro in pravilno naložijo, kar piše na listinah. V Kidričevem je vsaj 2-krat tedensko. Vodja skladišča Bogo Hmelina je potrdil, da je res, da sta prodajni postopek in odprava prodanega materiala v TGA dobro organizirana. Vagoni in avtomobili morajo biti hitro natovorjeni in to lepo in v redu, da ne pride med vožnjo do težav in to ne glede ali gre za »kekse«, hlebčke, valje ali bloke raznih tež in dimenzij. To hitrost občutijo vozači viličarjev Silvo Frangež, Janez Vidovič in Anton Čemer ter skladiščni delavci, ki si morajo vedeti pri delu pomagati. Na dan natovori do 240 ton različnega materiala. Pridejo dnevi, ko odpravijo po 7 vagonov in po štiri 25-tonske avtomobile. Kdaj pa kdaj jim tudi kaj spodrsne in hitro mora kdo v bolnišnico ali k zdravniku s poškodovano roko ali nogo. Deset ljudi iz skladišča za sprejem in nakladanje in za črpanje glinice v elektrolizo ima z odpremo že dragocene izkušnje.

Delo v skladišču je tudi polno odgovornosti. Najobčutljivejše je tehtanje in nakladanje materiala; zlasti pri tehtanju ne sme biti pomot na škodo našega kolektiva niti stranke. Pri tonskih dobavah bi napake pri tehtanju hitro pokazale zgube in komplikacije, ki se jih vsi izogibajo. Točnost in vestnost sta tukaj glavna pogoja za uspešno delo. Reklamacije so dokaj neprijetna zadeva, zato se jih v prodajnem oddelku in v skladišču vsi radi izogibajo.

Zaposleni v prodajnem skladišču so po lastnem mnenju na boljšem od delavcev, ki nakladajo glinico v vrečah v slabem zraku in v vročem prostoru, so pa pozimi, pa tudi v ostalem

času na slabšem od zaposlenih v zaprtih oddelkih. Pozimi je težko delati v velikih hladnih dvoranah, najbolj pa v stalnem prepihu. Proti vsemu še ni zaščitnih sredstev. Ščasoma bo moralo biti rešeno tudi to vprašanje.

Sedaj, ko bo proizvodnja podvojena, bo tudi služba prodaje in odpreme morala biti preurejena na nove kapacitete. Čakajo jo velike in odgovorne naloge odpreme še večjih količin blaga. Na povečano proizvodnjo se bo pripravil tudi prodajni oddelek, ki hoče tovarni ohraniti dosedanja renome ažurnega in administrativno prožnega prodajalca.

-VJ-

Nakladanje aluminija na transportne avtomobile

V POGONU 96 PEČI

Montaža elektrolitskih peči v elektrolizi B, poskusna proizvodnja že gotovih peči in redna proizvodnja že preizkušenih peči so v ospredju vse pozornosti vodilnega tehniškega osebja tovarne, organov upravljanja in samih delavcev, to tem bolj, ker se bliža čas dokončne zgraditve elektrolize B in pogona celotnega obrata ter proizvodnja aluminija s polno kapaciteto.

Sedaj že redno obratuje 96 elektrolitskih peči. Od začetka oktobra 1963 je na gretju nadaljnjih 24 peči, ki bodo te dni štartale ter začele s proizvodnjo aluminija. Na vrsto pride potem še 40 novih peči, ki spadajo v skupino 160 peči elektrolize B. Montaža teh peči je že v teku in

bo trajala do konca oktobra ali celo nekaj dni v novembru 1963, nakar bi naj začelo gretje teh peči in končni štart. Do konca letošnjega leta bi naj bile vse nove peči v elektrolizi B v pogonu in v redni proizvodnji.

Sama zgradba elektrolize B je v celoti pokrita, zasteklena, gotove so že žaluzije in vse ostalo, tako da je podjetje »Gradis« na tem objektu končalo svoja dela.

V gradnji je še betonski most iz elektrolize B proti livarni. Po tem mostu bo ves potrebni promet med elektrolizo B in livarno. Po njem bo mogoče prevažati tekoči aluminij v livarno z električnimi vozički, traktor, ki opravlja sedaj to nalogo, bo lahko drugje koristil.

Tako se bližajo dnevi konca graditve elektrolize B in stranskega objekta pri tej zgradbi, betonskega mostu, in vedno bliže je dan, ko bo dajala tovarna aluminija v Kidričevem dvakrat več kot prej, ko bo lažje zadovoljevala vse odjemalce z najkvalitetnejšim aluminijem in ko se bo lažje posvetila urejanju manjših problemov, kot je graditev in trošenje milijardnih investicijskih sredstev, varovanje ljudi in materiala pred nesrečami in škodo in drugo, kar je neizogibno pri tako obsežnih novogradnjah in rekonstrukcijskih delih, kot so sedaj v TGA Kidričevo.

Po sedanjem resnem zadržanju vseh, po pomanjkanju časa za manj važne stvari, po delovni vnemi in nervozni bi lahko rekli, da je tukaj dragocena res vsaka minuta in da se nima nikdo časa pomeniti niti o najnujnejšem.

Leto 1964 obeta tudi Kidričevemu zmernejši tempo dela in več prilike za razmišljanje in reševanje vseh problemov, ki sta jih izgradnja elektrolize B in rekonstrukcija Tovarne glinice začasno potisnila ob stran.

Izobraževalni center in varstvena vzgoja

Naš izobraževalni center je še v razvojni fazi, zato še tudi HTV služba v centru ni dosegla ustreznega mesta. Uvajanje novih delavcev je še po svojem dosedanem načinu preveč improvizirano. Ni še dovolj proučen in izpopolnjen program za uvajanje novincev, kot ga zahteva sistem uvajanja, in zadostna skrb za novo sprejetega delavca od prvega pa do tistega dne, ko se vodstvo prepriča, da je novinec primerno uveden v svoje delo.

Uvajanje novincev je potrebno takoj, ko ga sprejme kadrovska služba. Večja podjetja sprejemajo v določenem času nove delavce. Pri nas še to ni urejeno. Delavci so sprejeti v podjetje in poslani na delovno mesto, ne da bi jih kdorkoli vpeljal v podjetje, v katerega so sprejeti. Samo pomenek v kadrovski službi z novo sprejetim ne zadošča. Tak način postavljanja delavca na delovno mesto pa tudi na poskušajo je škodljiv. Ravno v času, odkar je tak način sprejemanja ljudi v službo, je bilo največ nesreč pri novincih. V prejšnjih časih takih nesreč sploh ni bilo.

Za vse na novo sprejete se sicer organizira 2- do 3-dnevni seminar, ki pa vedno ne doseže namena, zlasti če so že ti delavci nekaj mesecev delali in niso več tako zainteresirani kot novinci, ki so se znašli že prvi dan službe v izobraževalnem centru. Če si hočemo pridobiti in ohraniti zdrav kader, bo nujno, da se za sprejem delavcev določi čas, v katerem bo lahko obratni zdravnik novo sprejetega temeljito pregledal, proučil in potem priporočil za delovno mesto, za katerega je tudi zdravstveno sposoben. Pri sprejemanju novincev morata sodelovati tudi

industrijski psiholog in socialni delavec. Nato prevzame novince izobraževalni center. Predavatelju o HTV mora biti na razpolago za predavanje toliko časa, da bo lahko novincu obrazložil vse nevarnosti, ki mu pretijo pri delu, ter da bo novinec razumel, kje in kako se mora varovati pred nesrečami in obolenji. Šele po vsem tem pride novinec v obrat, kjer ga prevzame mojster, ki ga je dolžan dalje dobro poučiti o poteku dela, o nevarnostih, ki so možne pri delu, in podobno.

Izobraževalnemu centru bo potrebno pomagati, da si bo

ljudi na svojem delovnem območju. Oni so odgovorni za pravilno delovanje varstvenih sredstev na strojih in napravah pa tudi za to, da ljudje pravilno uporabljajo sredstva za osebno varnost, da služijo ta sredstva namenu, da so sposobna za rabo ter da z njimi res dosežemo nameno. V primerih, ko ljudje opuščajo varstvene mere, ko se ne ravnajo po varstvenih navodilih, ko ne uporabljajo varstvenih sredstev in podobno in ko ne zaleže dobra beseda in osebno posvarilo, pač morajo predstavljene zavarovati HT varnost sodelavcev po disciplinski

Udeleženci nedavnega uvajalnega seminarja

lahko dobro razvil sistem periodičnega obnavljanja seminarjev za posamezne službe, ki bi jih morali obiskovati tudi vodstveni kadri obratov in oddelkov. Pri njegovem dosedanjem tozadnem prizadevanju očitno ni imel dovolj materialne in druge opore. Na izboljšanje stanja HTV bo poleg strokovnega izpopolnjevanja pozitivno vplivala tudi metodična obdelava aktualnih vprašanj HTV, predvsem pa pravilno delo z ljudmi.

Iz navedenega je razvidno, da ni odvisna HTV služba samo od varnostnih tehnikov. Ti niso izvrševalci higiensko-tehničnega varstva v podjetju, pač pa vodje obratov oziroma oddelkov, mojstri, predelavci, nadzorne

osebe itd., ki skrbijo za varstvo poti, še preden je prišlo do telesnih poškodb in do škode, ki je večkrat ni mogoče nadoknaditi.

Na delovnih mestih so se ljudje dolžni ravnati po navodilih svojega predpostavljenega ter po predpisih in so dolžni skrbeti za lastno zdravje in varnost pri delu pa tudi za varnost svojih sodelavcev v okolici. Vsakdo je dolžan opozoriti sodelavce na vse nevarnosti, ki jim prete na delovnih mestih, zlasti pa so na to dolžni opozarjati predpostavljeni, ki so prevzeli nove delavce na priučitev oziroma izvrševanje potrebnega dela.

-KJ-

Nesreče in obolenja avgusta 1963

V letošnjem avgustu se je ponesrečilo pri delu 19 članov kolektiva, na poti v službo 1 član, 40 pa izven podjetja, pri domačem delu.

V tem času je bolovalo 174 oseb. Zaradi nezgod in obolenj je bilo avgusta izgubljenih 1875 delovnih dni. Finančna škoda znaša 8.265.000 din. Stroški zdravljenja pri tem niso upoštevani.

Največ nesreč in obolenj je bilo avgusta 1963 v proizvodni enoti strojnega vzdrževanja in v elektrolizi A.

V skladišču hidrata obrata glinica III se je pripetila avgusta 1963 težja nesreča. Alojz Bežjak je vlačil s kupa hidrat k transportnemu polžu. Korito transportnega polža je bilo odkrito. Med delom je stopil Alojz Bežjak z eno nogo v korito transportnega polža. Ta mu je zagrabil nogo in mu odtrgal nekaj prstov. Sodelavcu Jerneju Zeleniku je lahko hvaležen, da mu je rešil nogo. Hitro mu je priskočil na pomoč, mu izvlekel nogo in ga je tako obvaroval še pred hujšimi poškodbami; nogo bi mu sicer zdrobilo ali celo odtrgalo.

Kljub tej težki nesreči je bilo čez nekaj dni ugotovljeno, da se je delo pri polžu nadaljevalo pri nepokritem koritu. Da se to ne bi ponavljalo, je dal potem vodja proizvodne enote zavariti pokrov na korito. Vzdrževanje polža bo sicer oteženo, vendar bo tako najlaže preprečena nadaljnja možnost poškodb.

Stalna budnost nad nevarnostmi in nad lastnim zdravjem ter upoštevanjem HTV predpisov so edino jamstvo, da bo v bodoče manj nesreč in da bo uresničena želja domačih: »ATA, VRNI SE ZDRAVI!«

HITRO POSLOVNO SPORAZUMEVANJE

V ptujski občini so sedaj samo še 4 podjetja od okrog 1000 podjetij v Jugoslaviji, ki imajo teleprinterje. Od podjetij v občini sta imeli teleprinter najprej pošta Ptuj in naša tovarna. Ze nad 10 let pošilja in sprejema po njem važna poslovna sporočila in obvestila od podjetij v domovini in v inozemstvu, s katerimi je v poslovnih stikih.

Od junija 1963 dalje ima naša tovarna nov Siemensov teleprinter s perforatorjem. Montiralo ga je PTT podjetje Maribor. Ima mnoge prednosti od prejšnjega in je z njim možno dajanje in sprejemanje sporočil in obvestil v najkrajšem času. S teleprinterjem lahko dobi podjetje v najkrajšem času zvezo s podjetji v 80 deželah po svetu, ki imajo teleprinterje. Zunanje zveze posreduje centrala za telex zveze v Zagrebu in Beogradu.

Z novim teleprinterjem dela največ tov. Vera Dobljekarjeva iz komerciale in ima z njim tudi največ izkušenj. Ko je ona odsotna, dela pri njem tov. Rozika Klančnik.

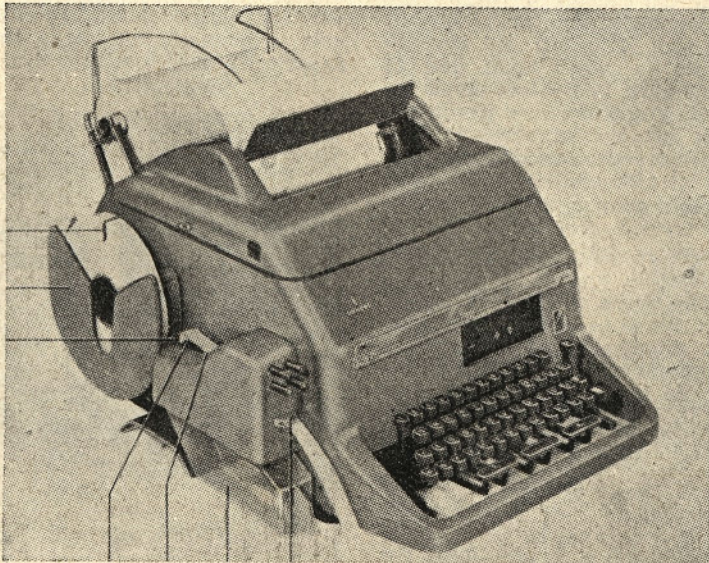
Delo na teleprinterju je vezano na mednarodne telex znake in krajsave zaradi enotnega in lažjega sporazumevanja. Tako pomeni npr. CRV — Kako spre-

jimate?; QOK — Ali se strinjate?; SVP — Prosim vas!; MOM — Čakajte! itd.

Za delo novega Siemens teleprinterja je zelo važno, da lahko oddaja sporočila in obvestila avtomatično s perforirane traka, na katerega so posneta sporočila. Tako je oddajanje sporočil omejeno na minima-

len čas, kar je zelo važno glede na mednarodno tarifo telex službe.

Sčasoma bo imelo vedno več podjetij teleprinterje, ker to zahtevajo sodobne poslovne zveze, zlasti pa sodobna neposredna trgovina, ki omejuje posredništvo glede na dragocen čas in zmanjšuje stroške prodaje.

Teleprinter znamke Siemens

Če delavcu njegovo delovno mesto ne ustreza, pride do nesoglasij bodisi v sami tovarni ali pa v njegovi družini. Ne smemo pozabiti, da mora za uspeh in zadovoljstvo pri delu obstajati motivizacija za delo — to je največkrat zaslužek, afirmacija v družbi in grupna pripadnost. Razen teh osnovnih motivov človek želi, da je na svojem de-

nevni, kdaj bi se sprejemalo delavce, ampak prihajajo različno. To pa otežkoča delo v centru, kajti predavanja za vsakega posameznika se ne splačajo.

Program seminarja zajema med drugim tudi predavanja o socialni in zdravstveni službi v podjetju. To je nujno potrebno, kajti marsikateri delavec še ne ve, kakšne pravice in dolžnosti

Pravega človeka na pravo delovno mesto

lovnom mestu spoštovan, da občuti, da je važen člen v verigi proizvodnega procesa.

Najti v tovarni primerno delo tudi za tiste, ki so slabotnejši, invalidi in bolehnji, je težko, ni pa nemogoče. Razvoj tehnike gre slabotnim v prid. Težkega telesnega dela je v modernih tovarnah čedalje manj, težko delo opravi stroj, dvigalo, žerjav in v tovarni se lahko uveljavijo tudi telesno manj močni, če le znajo s stroji in napravami pravilno ravnati. Manj težaškega dela, manj potu, pa več znanja, budnosti in pazljivosti, to je značilnost tehničnega napredka v industriji.

V naši tovarni gredo navadno na novo sprejeti delavci na 3-dnevni seminar v Izobraževalni center. Pravim navadno, kajti pri nas še niso točno določeni

ima iz socialnega in zdravstvenega zavarovanja.

Z vsakim novim delavcem se razgovarjam, da bi zvedela njegove želje, sposobnosti do dela, da ga potem po naših možnostih razvrstimo na tako delovno mesto, ki bi ga opravljal z veseljem. Njegovo delo stalno spremljamo, dokler se ne prilagodi okolju in sodelavci njemu. Za delavca je važno, da ga grupa, v kateri bo stalno delal, dobro sprejme in mu v začetku tudi pomaga. Vse druge morebitne nevednosti bo potem rešil z lahkoto.

Če bi se vedno držali pravila »pravega človeka na pravo delovno mesto«, bi odpadle marsikateri težave v zvezi z neopravičenimi izostanki, bolniškim staležem in fluktuacijo delovne sile. G. A.

Zavarovanje premoženja po novem pravilniku

Z novim pravilnikom o službi za zavarovanje premoženja tovarne glinice in aluminija, ki ga je sprejel delavski svet na predzadnji seji 24. avgusta 1963, so jasno določene naloge in pravice čuvajev in vratarjev naše tovarne.

Služba za zavarovanje premoženja je dobila z novim pravilnikom popoln vpogled v vse naloge in pravice, ki so v zvezi z njenim izvrševanjem in z ljudmi, ki jo izvršujejo. Vsak član te službe ima svoj izvod pravilnika, da si lahko v njem sproti poišče odgovore na vprašanja v zvezi s svojimi pristojnostmi, nalogami in pravicami ob izvrševanju nalog.

Kot je razvidno iz pravilnika, je dolžna služba zavarovanja opravljati vse delo v zvezi z zavarovanjem in čuvanjem stavb, naprav, priprav, orodja, surovin in drugega premoženja podjetja pred uničenjem, poškodovanjem, tatvinami in pred drugimi oblikami škodljivstva.

Ta služba ima dovolj oseb, da lahko izvaja med drugim zlasti naloge in pravice iz 11. do 14. člena pravilnika. Te naloge so toliko lažje, kolikor jih pomaga izvrševati vsak član kolektiva, da ne pride do dejanj in pojavov, ki bi zahtevali skupno akcijo. Moralno obvezuje ta pravilnik vsakega člana straže pa tudi kolektiva, da je pri svojem delu in zadržanju v podjetju za zgled sodelavcem, sicer si je sam odvil moralno pravico svariti in kontrolirati sodelavce in preprečevati škodljiva dejanja. Na vestno delo veže vsakogar poleg moralne obveznosti tudi sama službena dolžnost in odgovornost.

Vodja tovarniške straže Franc Godec je dejal v zvezi s svojimi dolgoletnimi izkušnjami v tej službi sledeče:

»Sam sem v tej službi že 17 let in moram priznati, da je ta služba odveč samo tistim posameznikom v kolektivu, ki nimajo čistih pojmov o redu in disciplini v kolektivnem delu in življenju in o nujnem poštenju vsakega posameznika v skupnosti, kar je predpogoj za red v podjetju in za medsebojno spoštovanje in vestno opravljanje službe.«

Nalogo službe zavarovanja večina članov kolektiva pravilno razume. To se je že doslej izkazalo v nešteti primerih, ko so sami člani kolektiva preprečili razne negativne poskuse in pojave, v katerih niti ni prišlo do intervencije straže. Ta razveseljiva ugotovitev pa seveda ne more zmanjševati budnosti samo straže, ki mora skupnosti zagotoviti budnost nad premoženjem skupnosti ob vseh razmerah in pogojih in tudi zanesljivo zavarovanje tega premoženja, ki ga ima kolektiv v upravljanju, ter

(Nadaljevanje na 5. strani)

DOSEDANJE USPEŠNO DELO BLAGAJNE VZAJEMNE POMOČI

Za poslovanje Blagajne vzajemne pomoči (BVP) pri tovarniških odborih sindikata bodo veljala od 1. 1. 1964 nova načela. Po teh načelih bodo ustanovljene blagajne tudi pri tistih odborih sindikata, kjer jih še nimajo. Bila so sprejeta na plenumu Centralnega sveta zveze sindikatov Jugoslavije 3. 7. 1963. Pravidnik naše BVP, ki je veljaven od 30. 10. 1961 in je zamenjal pravilnik od 20. 12. 1957, je že doslej vseboval bistvo sprejetih novih načel in ga bodo le-ta mogoče v malem dopolnila.

Doslej so bili lahko člani BVP v naši tovarni zaposleni, ki so vplačali enkratni osnovni delež najmanj 100 din in ki so vlagali oziroma so si dali odtegniti po plačilni listi mesečno vsaj po 200 din za svoj svobodno določen, neomejen, neobrestovan znesek. S tem so si pridobili pravico do posojila ob 1 ali 2 porokih v višini do največ 20.000 din, ki so ga morali potem vrniti v 4-6 mesecih. Svoj redni delež lahko dvignejo ob izstopu, osnovni delež 100 din pa ostane dalje v blagajni. Kdor v 1 letu po prenehanju delovnega

razmerja ni dvignil svojega deleža, se smatra, da ga je pustil BVP in se prenese v sklad osnovnih deležev BVP.

Tako služi BVP svojemu namenu organiziranega kolektivnega varčevanja in pomoči članom sindikata v raznih stiskah in potrebah z brezobrestnimi posojili iz brezobrestnih vlog članov. Najeta posojila vrnejo člani v določenem roku ob plačilu minimalnih manipulativnih stroškov.

5921 dolgoročnih in 1799 kratkoročnih posojil

V času od 15. 9. 1952, ko je bila BVP ustanovljena, je bilo izplačanih 5921 dolgoročnih in 1799 kratkoročnih posojil. Medčasno je posodilo podjetje BVP 1.662.000 din. Ta posojila so že vrnjena. Na dan 30. 9. 1963 je imela blagajna 3.288.550 din na ime deležev, 31.500 din vpisnine novih članov, 293.996 din v skladu BVP in 200.000 din sredstev sindikalne podružnice. Gotovine je bilo koncem septembra 1963, in sicer 538.527 din in 3.275.519 dinarjev razposojenih članom. V tem času je bilo včlanjenih 718

članov kolektiva; od tega je največ članov, in sicer 119 iz elektrolize.

Stanje posojil se iz meseca v mesec menjava. Najvišje je bilo stanje letos aprila (1.320.000 din), najnižje pa septembra, ko so znašala posojila le 740.000 din. Z vračili je drugače; najvišje stanje (1.098.000 din) je bilo julija in najnižje (999.500) pa v septembru 1963. Največ deležev je bilo dvignjenih v juliju (66.140 din), vlog pa je bilo največ junija, in sicer 543.200 din. Junija 1963 se je tudi vpisalo več članov kot ostale mesece.

Iniciatorji BVP so bili Marjan Čuček, ki je bil prvi predsednik, Rudi Majcen, ki je bil prvi tajnik, Maks Jabločnik in drugi. Prva posojila so dobili Ivan Kampl, Maks Lačen, Ludvik Gojkovič in drugi. Sedanji predsednik je Viktor Kmetec in blagajnik Karl Antonič. Upravni in nadzorni odbor imata s pravilnikom določene dolžnosti in pravice.

Pomoč za izjemne primere in pomoč z varčevanjem

Tako ima kolektiv v Kidričevem tovarniško pomoč za izjemne primere ob nesrečah in smrti (TP) in pomoč z varčevanjem (BVP). Obe pomoči še nista pridobili vseh članov kolektiva, sta pa jih toliko, da lahko obstajata, se lahko razvijata in lahko pomagata sočlanom v stiski in v nesreči. Kolektiv v Kidričevem je vsekakor med prvimi kolektivi v Sloveniji, ki so organizirali navedeni dve obliki pomoči in sta omogočili sodelavcem najbližjo in najugodnejšo pomoč. S tem varujeta svoje članstvo pred različnimi izkoriščevalskimi oblikami posojil. Ta še obstajajo. Posamezniki posojajo ljudem denar in izsiljujejo od njih v stiski 10-15% obresti ali vrnitev dvojne vsote posojila.

Ob večjem številu članstva, ob višjem deležu in ob večjih vlogah bo obema pomočema mogoče povečati tudi pravice. Kdaj in v kakšni obliki bo lahko prišlo tudi do tega, je odvisno od samega članstva in od njihovih predlogov ter dobre volje, da bi za večje pravice nosili tudi večje dolžnosti. A. K.

doma, razen nekaterih manjših izjem, ko bi želeli člani za svoj dopust vsako leto v drugi kraj ali pa jim ne ustrezajo cene, ker menijo, da bi za to ceno lahko letovali tudi drugje.

Ta možnost je bila dana članom kolektiva s sklepom CDS podjetja z dne 1. 4. 1963, da lahko dobijo regres za letovanje tudi v drugih počitniških domovih v času od 1. 10. do 30. 4., ko naš počitniški dom ni odprt, vendar se še do danes tega ni poslužil noben član kolektiva. Ta ugodnost bi bila predvsem koristna za tiste člane kolektiva, katerim iz zdravstvenih razlogov ni priporočljiv dopust na morju oziroma ki sami želijo iti na dopust na planine ali v druge letoviške kraje. P. E.

Člani kolektiva in letni dopusti ob morju

Člani našega kolektiva so pričeli odhajati na dopust v počitniški dom s 5. junijem, ko je odpotoval na dopust v Crikvenico Franc Pišek iz PE strojnega vzdrževanja. Zadnja je bila za svoj dopust v počitniškem domu Tonka Murko iz finančno računskega sektorja in tako se je končala sezona letovanja za naš kolektiv s 13. septembrom 1963.

V času sezone je v našem počitniškem domu letovalo skupno 265 oseb, od tega:

Iz EE aluminija 8 članov kolektiva s 13 družinskimi člani; iz EE glinice 20 članov kolektiva s 34 družinskimi člani; iz EE strojne energetike 5 članov kolektiva s 11 družinskimi člani; iz EE vzdrževalnih obratov 20 članov kolektiva s 40 družinskimi člani in iz proračunske enote 37 članov kolektiva z 51 družinskimi člani.

V gornjem skupnem številu koristnikov je 35 članov iz drugih kolektivov.

Na splošno je bilo prijavljenih mnogo več naših članov, ki pa so pozneje odjavili svoje letovanje v Crikvenici iz upravičenih ali manj upravičenih razlogov.

V glavnem so bili vsi zadovoljni z uslugami počitniškega

Zavarovanje premoženja po novem pravilniku

(Nadaljevanje s 4. strani) reda in mirnega poslovanja v podjetju.

Koristno bi bilo, da bi bili z vsebino tega pravilnika seznanjeni vsi člani kolektiva ali vsaj novodošli delavci, ki jih je potrebno takoj na uvajalnem seminarju seznaniti z njihovimi dolžnostmi do premoženja skupnosti, do reda in discipline v podjetju, zlasti pa z nalogami in pravicami članov službe v primerih kakršnegakoli ogrožanja premoženja ter reda in discipline v kolektivu.

Za drobljenje stekla polomljenih steklenic v gospodinjstvu si je izdelala firma F. & J. na Angleškem iz aluminija nov stroj, ki zdrobi steklene črepinje na male kose brez običajnega zvenka in zelo hitro.

Stanovanjska zgradba št. 15 v naselju v Kidričevem

Odgovori na vprašanja

VPRAŠANJE:

V slučaju bolezni ali poškodbe odredi zdravnik v ambulanti prevoz v bolnišnico z rešilnim avtomobilom. Zanima me, kdaj lahko naroči bolničarka rešilni avto na stroške ambulante in kdaj lahko to odkloni z utemeljitvijo, da ambulanta ne more nositi stroškov.

Odgovor:

Če se pripeti članu kolektiva TGA Kidričevo nezgoda ali da zbolí med službenim časom in je prevoz z rešilnim avtom nujno potreben, pokličemo rešilni avto iz ambulante. Stroške telefonskega pogovora nosi obrat, v katerem je delavec zaposlen.

Če pa se hoče član kolektiva TGA Kidričevo ali njegovemu svojcu nezgoda doma ali če zbolí doma in je potreben prevoz v bolnišnico z rešilnim avtom, dajo svojci poklicati rešilni avto preko pošte ali Zdravstvenega doma Kidričevo; v tem primeru nosi stroške za telefonski pogovor dotični, ki je naročil telefonski pogovor.

Če pa se hoče član kolektiva TGA Kidričevo med službenim časom telefonsko informirati preko Obratne ambulante za svojca, ki je v bolnišnici, se sporazume s sekretarjem tovarne za telefonski pogovor. Stroške tega pogovora nosi sam.

Obratna ambulanta Kidričevo

Vprašanje: KOT ČLAN SINDIKALNE PODRUŽNICE BI RAD V SVOJI ORGANIZACIJI ZAHTEVAL KAKŠNO POJASNILNO ALI PA BI KDAJ POTREBOVAL POMOČ SVOJE ORGANIZACIJE. KER NI SINDIKALNIH SESTANKOV IN KER SE SINDIKALNI PODODBOR NE ZNAJDE V SVOJEM DELU, BI RAD VEDEL, NA KOGA SE NAJ OBRNEM V NUJNEM PRIMERU.

Odgovor: Člani sindikata imajo pravico do moralne in materialne pomoči svoje organizacije. V prvi vrsti je zadolžen za to sindikalni pododbor, ki je dolžan spremljati življenje svojega članstva. Kolikor je situacija takšna, kot jo je opisal tovariš C. M., naj se s svojimi predlogi ali prošnjami obrne na vodstvo sindikalne podružnice, v skrajnem primeru pa na tovarniški odbor sindikata.

Z decentralizacijo našega aktiva so podane vse možnosti reševanja problemov pododborom in podružnicam, saj prav ti aktivni imajo največ vpogleda v težave članstva. In končno, prav je, da je tov. C. M. načel vprašanje dela svojega pododbora.

Sekretariat tovarniškega odbora

Vprašanje S. F. iz prodajnega skladišča:

»Sem zaposlen v skladišču. Ker sem mlad, zdrav in sposoben za vsako delo, bi se potegoval za odgovornejše delo, ki bi mi tudi omogočilo večje dohodke. Najraje bi bil zaposlen v elektrolizi. Kako bi zvedel, kdaj potrebuje elektroliza nove delavce? Ali bo mogoče tudi v naši tovarni sedaj, ko imamo časopis, notranji razpis za delovna mesta, kot je to po nekaterih večjih tovarnah? Ali je drugače možno zvedeti za razpoložljiva delovna mesta?«

Odgovor kadrovskega oddelka:

»Kdaj potrebuje elektroliza nove delavce ali kateri drugi oddelki, lahko dobi sodelavec vsa pojasnila v kadrovskem oddelku. Tudi v naši tovarni so lahko razpisali delovnih mest v smislu določil pravilnika o delovnih razmerjih, in sicer po 16. členu, 3. odstavku, ki pravi: »Poleg vodilnih mest se lahko razpišejo tudi vsa ostala delovna mesta. Obvezno pa se morajo razpisati delovna mesta, na katerih se zahteva strokovna izobrazba visokokvalificiranega delavca, in delovna mesta, za katera se zahteva visoka in višja strokovna izobrazba.«

Kolikor je sodelavec zainteresiran za drugo delovno mesto izven svoje ekonomske enote, naj lastnoročno napiše prošnjo, jo predloži vodstvu proizvodne enote, da ta poda svoje mnenje in predloge, kolikor je potrebno, da bi ostal na delovnem mestu ali je potrebno nadomestilo zanj.

Ko je sodelavec uredil z vodstvom proizvodne in ekonomske enote, predloži prošnjo kadrovski službi, da ta ugotovi, če izpolnjuje sodelavec zahtevane pogoje za zaproseno delovno mesto. Gre na zdravniški pregled. O njegovi prošnji razpravlja tudi kadrovska komisija in vodstvo ekonomske enote, v kateri se želi zaposliti. Odločbe za premetitev iz ene ekonomske enote v drugo izda na osnovi vse dokumentacije direktor podjetja. Zoper njegovo odločbo je dopustna pritožba na upravni odbor.

Na razpisana delovna mesta imajo prednostno pravico že zaposleni sodelavci iz naše tovarne, ki izpolnjujejo strokovne in ostale pogoje. Kolikor ni notranjih kandidatov, pridejo v poštev novosprejeti delavci.

Glavna ovira pri premetitvah pa je ta, da sodelavcev, ki želijo premetitev, vodstvo proizvodnih in ekonomskih enot ne želi pustiti iz svojih obratov, ker so se usposobili za opravljanje posameznih del na delovnih mestih, kot npr. gliničarji, plinarji, elektrolizerji itd.«

Samski dom (hotel) v naselju v Kidričevem

Vrtec v družinskem stanovanju

V 3. stanovanjskem bloku v naselju v Kidričevem je v enem stanovanju družina, ki ima največ otrok; sedaj jih je 45, novembra in decembra pa jih bo najmanj 75, starih do 8 let. Tu je otroški vrtec Kidričevo s 3 vzgojiteljicami in z 2 tehničnimi sodelavkama. Vse do časa, ko bo imelo Kidričevo otroški vrtec s svojimi prostori, bodo tukaj gostovali in delili vse dobro in težave z ostalimi sstanovanjci v tej zgradbi, ki so se že navadili na vrvež najmlajših. 1 sobo še imajo v stanovanjskem bloku št. 12.

Dobili so mnogo novih, lepih knjig

Knjižnici osnovnih šol v Kidričevem in v Zetalah sta dobili septembra 1963 od naše tovarne po 63 leposlovnih knjig založbe »BOREC« v skupni vrednosti okrog 200.000 din. Večina knjig je posvečena spominu na revolucionarje, junake, boje in žrtve iz druge svetovne vojne ter na povojne napore za napredek svobodne socialistične Jugoslavije.

Med knjigami so: Borec — letnik 1959, 1962; J. Klusov: Bataljon; R. Polič: Zita zorijo, Sonce in cešte; H. Bratož-OKI: Dnevnik partizana; R. Gobec: Naša partizanska pesem; A. Vojinovič: Ponovno svobodni; Hotel Park; V. Kovačević: V okopih Spanije; R. Viganò: Neža gre v smrt; M. Jovanovski: Nabrekle zvezde; V. Vujović: Srečanje v vojni; F. Filipič: Pojoči konji; V. Terić: Sedem borcev; V. Nazor: S partizani; J. Vitkovič: Bela Krajina; T. Pavček: Iz krvi rdeče; K. Urdin: Ljubezen za rešetkami; F. Tudman: Rojstvo socialistične Jugoslavije; I. Hariš: Diverzant; Roy S. Neil: Izpolnjena obljuba; C. Čulić: Morje gneva in svobode; K. J. Beneš: Past; I. Jan: Dražgoše; S. Terčak: Ukradeni otroci; C. Zlobec: Moška leta našega otroštva; V. Hafner: Srečno pot, fanta; J. Vergan: Od Marežig do Madrida; M. Pavlin: Jurišni bataljon; V. Lašič: Svetloba mladih let; A. Dumajevski: Aleksa Dundić; R. Lindsay: Gverilski zdravnik; W. Jones: Dvanajst mesecev s Titovimi partizani; G. Vidović: Kurir Mladen; K. Grabeljšek: SOS S TV 17; 6 slikanic za otroke; B. Božović: Kragujevska tragedija; Dr. V. Voljčjak: Bolnica Franja; D. Azanac: Bela grobnica; F. Sušteršič: Vražji vrtec; J. Zupančič: Frata; S. Petelin: Kronika Vojkove brigade; M. Pavlin: V ognju in snegu; C. Sinkovec: Oblaki nad sončno deželo; E. Sovdat: Tam, kjer teče bistra Zilja; J. Peskar: Preko Dolomitov na Stajersko; M. Štolfa: Med briškimi griči je posijalo sonce; K. Brenk: Dolga pot (slikanica); G. Jakopin: Devet fantov in eno dekle; R. Pušenjak: Spomini proletarca; A. Milič: 22.000 km od Kragujevca do Kragujevca; I. del; S. Sušteršič: Kovači lepših dni; A. Vojinovič: Beli bregovi Pohorja; A. Ravbar: Iz viharjih dni; K. Spur: Slepa v pregnanstvu; F. Filipič: Pohorski bataljon; M. Haca: Ljudje na prelomnici; Tito — život i rad; Ptujski zbornik; Naši Spanci; Ognjeni krst; Z XIX. divizijo; Zbornik fotografij iz narodno-osvobodilnega boja slovenskega naroda 1941-1945; Volk Pogoltnik; Jernejčkov odred; Mi, otroci vojne; Razbita hajka, Kurirček Srbečica.

Z bogato izbiro novih knjig je tovarna v Kidričevem podprla dve šoli — svoja varovanja — in je s tem omogočila vsem učencem dostop do novega poučnega branja, ki jim bo zlasti sedaj v začetku šolskega leta izredno koristilo. Ps. V.

Kot meni upravnica vrtca Majda Banko, ki je obenem ena izmed treh vzgojiteljic, je delo v tej ustanovi v veliki meri odvisno od optimizma osebja, staršev in vseh v Kidričevem, ki upajo, da bo moralo priti prej ali slej do dokončne ureditve vprašanja vrtca v kraju z okrog 3000 prebivalci in z velikim številom malih otrok v tovarni zaposlenih, in da bo sedanji provizorij v bloku 3. in 12. zopet služil prvotnemu namenu, družinskemu stanovanju.

Dnevno od 6.30 do 15.30 je živo v prostorih vrtca ali pa v njegovi okolici. Kamorkoli se podajo v naselju, tam je njihov gibalni prostor ali pa nikjer, ker nima sedanji provizorij svojega posebnega igralnega prostora s svojimi rekviziti in raznimi možnostmi zaposlitve malih ljudi z malimi rokami in z domiselnimi glavnicami. Z nastopom hladnejših dni bo vse njihovo gibanje omejeno na sprehode in na razno zaposlitve v sobah. Ker je vseh 5, niti velikih sob zasadenih s potrebnim inventarjem in ker so v vseh otroci, ni mogoče nobenega prostora uporabljati za kuhinjo za pripravljanje kosil. Južino jim sicer pripravijo, kosila pa ne morejo, zato jim ga dobavlja menza; sedaj dnevno 35 obrokov za otroke, ki morajo čakati na starše do 15.15, ko pridejo z dela. Tudi mi dovolj prostora za naselitev vzgojiteljic. Vsaj eno stanovanje bo zasedla ena izmed njih v novem 6-stanovanjskem bloku, ki že raste iz zemlje pri trgovskem paviljonu. S tem še ne bo odstranjeno vprašanje stanovanj za vse osebe vrtca in jaslic. To namreč tudi vpliva na stalnost osebja in

ni čudno, če se kdo odloči za kraj, kjer je skrb za vrtec med prvimi skrbmi v zvezi s skrbjo za delovnega človeka.

Na osebne dohodka osebja in na nekatere materialne stroške omejena sredstva iz dotacij iz občinskega šolskega sklada in iz prispevkov staršev za otroke omejujejo tudi možnosti nakupa raznih igračk in ostalega, s čimer je mogoče v omejenem prostoru zaposliti 9 ur otroke, ki se hitro naveličajo enih in istih stvari in iščejo vedno nove, za nje zanimivejše, primerne za njihovo rast in duševni razvoj.

Osebjem vrtca v Kidričevem se dobro zaveda, da je v ptujski občini ogromno problemov v zvezi z varstvom in vzgojo predšolskih otrok in da je ob njih težko priznavati nekaterim krajem prednosti, vendar smatra kljub temu, da le pripada industrijskim krajem nekaj prednosti glede na dnevno v istem času zaposleno delavstvo, ki je navezano pri varstvu in negi ter vzgoji otrok v času svoje odsotnosti na vrtec. Glede na to bi bilo potem nujno najti med vrtcem, občino in tovarno skupno besedo, ki bo pomenila upanje na bližnji datum, ko bo vzeti tudi ta problem na dnevni red sej družbeno političnih skupnosti in organov delavskega samoupravljanja v zvezi z določanjem in odobritvijo sredstev za otroške vrtce. Ko bo prišlo do tega, bo prav gotovo pripravljen delavski svet tovarne odobriti primerne vsote za zgraditev otroškega vrtca, kot je bil že pred leti, ko še ptujka občina ni mogla primakniti svojega deleža za zgraditev za ta vrtec potrebnega poslopja.

Po prireditvi v vrtcu v Kidričevem

Ljubezniva zahvala iz Danske

V 1. številki »Aluminija« je bil objavljen članek o študentih tehniške fakultete iz Aarhusa na Danskem ki so v spremstvu svojih profesorjev 2. julija 1963 obiskali Kidričevo in si ogledali pod vodstvom Franca Vrliča tudi našo tovarno. Ta fakulteta pošilja že od 1959. leta dalje svoje študente na potovanja po Jugoslaviji in tudi na obisk v Kidričevo.

Direktor tehniške fakultete iz Aarhusa g. Linea Jorgensen je poslal naši upravi pismo z dne 9. oktobra 1963 s sledečo vsebino:

»Radi bi se Vam tem potom najlepše zahvalili za ljubeznivost, ki ste jo izkazali skupini naših študentov, ki je bila v juniju in juliju 1963 na potovanju po Avstriji in Jugoslaviji.

Za skupino študentov je bil zelo zanimiv ogled vaše velike tovarne; po odličnem tolmačenju je bilo mogoče dobiti dober vpogled v proizvodnjo in v obratovanje vaših postrojenj.

Ponovno se Vam zahvaljujemo in beležimo za odličnim spoštovanjem.«

Direktor
Linea Jorgensen, l. r.

V Kidričevem nad 480 šolarjev

Osnovna šola v Kidričevem ima letos 14 oddelkov s 438 učenci. Poleg tega odhaja z območja te šole v osemletko »Ivana Spolenjaka« na Bregu — Ptuj 35 učencev in na Hajdino 10 učencev. Šola v Kidričevem namreč nima 6., 7. in 8. razreda zaradi pomanjkanja prostorov. Ta vrzel bo prenehala s končano dograditvijo teh in še dodatnih oddelkov v novem delu šolske zgradbe, ki ga gradi od letošnjega 8. maja dalje podjetje »Gradis«.

Sedanji pouk poteka v 3 izmenah, in sicer od 1. do 4. razreda v 3 izmenah, 5. razred pa v dveh. Po sedanji zasedbi učiteljskih mest — skupno jih je vštevisi upravitelja 13 — bi bil možen pouk v 2 izmenah, če bi bilo dovolj šolskih prostorov. Prva učna ura prične ob 7. uri in pouk 1. izmene neha ob 10.25, nakar začne po 10-minutnem odmoru 2. izmena, ki konča ob 14. uri, in zadnja izmena konča ob 17.35.

Pouk sam poteka po predpi-

sanih učnih načrtih za osnovne šole. Kolektiv sam si je izdelal za 1963/64 šolsko leto delovni načrt, po katerem je na 1. mestu izpopolnjevanje in poglobljanje učnega in vzgojnega dela in aktivnost šole v družbeni dejavnosti, v ostalem pa delo s šolskim odborom in delo komisije za pravilnike, za sestavo osnutka statuta in pravilnikov. Pod izpopolnjevanjem so mišljeni strokovni referati in predavanja članov kolektiva na rednih mesečnih konferencah in na študijskih sestankih, ki so praviloma vsak mesec. Sem spadajo tudi skupne hospitacije v posameznih oddelkih enkrat mesečno. Pod aktivnostjo šole v družbeni dejavnosti pa so mišljeni roditeljski skupni in razredni sestanki po 4-krat na leto. K temu spada tudi organizacija šolskih proslav in sodelovanje pri proslavah družbenih organizacij. Glavni namen vsega tega dela je dvig vzgojnih in učnih uspehov in čimboljši stik med

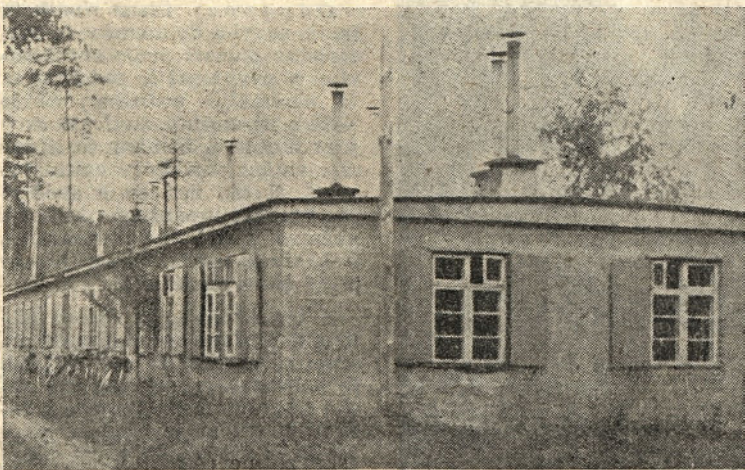
domom in šolo ter medsebojna pomoč pri vzgojnem in učnem delu. Važno je tudi sodelovanje med učiteljskim kolektivom, pionirskim štabom na šoli in pionirskim starešinskim svetom, ki ima tudi svoj plan dela za tekoče leto. Sodelovanje šolskega kolektiva in pionirjev s krajevnim odborom Združenja borcev NOV ima tudi koristen namen seznanjati učence z zgodovino NOB iz ust aktivnih borcev pa tudi z obiski partizanskih krajev. Tudi ostali del delovnega načrta zasleduje za vzgojo in pouk konstitne cilje s področja estetske, prometne in druge vzgoje.

S telesno vzgojo bo šola v Kidričevem sčasoma na mnogo boljšem, kot je bila doslej, ker ne bo telovadba več v šolski avli s cementnim podom-teracom, ampak bo v prostorni sodobno urejeni telovadnici. K temu je mnogo pripomogel delavski svet tovarne, ki je založil svojo vpliv-

no besedo tudi v korist telovadnice. V lepem vremenu imajo otroci za telovadno ure dovolj prostora pred šolskim poslopjem, na travnatem igrišču, kjer se lahko pri raznih igrah svobodno razvijajo in razgibajo.

Mlečna kuhinja je začela s pripravljanjem tople malice, kruh z namazom, mleko, čaj ali kakao, 1. oktobra in nahrani dnevno okrog 168 otrok. Starši sami prispevajo 750 din na mesec, ostalo pa gre iz sredstev šolskega proračuna. Kuhinja bo v bodoče v novem traktu in bo večja in tudi boljše opremljena.

Učiteljski kolektiv se že zelo veseli prihodnjega šolskega leta, ko bo novo dopolnjeno šolsko posloplje omogočalo pouk za učence vseh osmih razredov v dveh izmenah in v vseh potrebnih prostorih, ko bo možno otrokom med poukom in v prostem času v kroških posredovati vse znanje in spretnosti ter udeleževanje, ki jih je otrokom v tej starosti potrebno dati.

V navidez neprijetni baraki so lepo urejene predavalnice in pisarne izobraževalnega centra

Izobraževanje na delovnem mestu po novem učnem načrtu

Zavod SRS za strokovno izobraževanje je izdelal Osnovni program za poklice v kovinski industriji. Ta učni načrt obsega tista osnovna znanja za to panogo, ki so podlaga za druga znanja večjega ali manjšega števila sorodnih poklicev. Po tem programu se lahko izobražujejo delavci tudi za vse specializacije. Obenem so ta znanja tudi del osnovnih znanj za vse poklice v elektro-industriji in metalurgiji. Ta učni načrt je namenjen vsem gospodarskim organizacijam, ki pručujejo delavce na delovnih mestih v panogi kovinske industrije, elektroindustrije in metalurgije. Načrt je tako sestavljen, da ne bo potrebno gospodarskim organizacijam, ki

priučujejo delavce na delovnem mestu, sestavljati učnih načrtov, ampak bodo lahko izbrali iz njege vsebino, ki jo zahteva delovno mesto.

Učni načrt obsega 90 risb, natančno analizo osnovnih znanj v panogi kovinske industrije in drugo. Obsega 180 strani in stane 5000 din.

Da bi koristil ta učni načrt čim večjemu številu gospodarskih organizacij, je poslal Zavod SRS za strokovno izobraževanje Ljubljana učni načrt na ogled večjim gospodarskim organizacijam in tudi našemu podjetju s pripombo, da je pripravljen dati instruktorem po podjetjih tudi navodila za uporabo tega novega učnega načrta.

Priporočila za nadaljnji razvoj našega gospodarstva

(Nadaljevanje s 3. strani)
političnih in gospodarskih činitelj. Uspehi so še posebej pomembni zato, ker so doseženi z večjo produktivnostjo dela, kar predstavlja poleg večjega vključevanja v mednarodno blagovno menjavo novo kvaliteto v našem gospodarstvu. S tem so ustvarjene trdne osnove za močno in vsestransko rast našega gospodarstva tudi v prihodnje.

Kljub temu pa niso izkoriščene še vse objektivne možnosti, niti odstranjene nekatere notranje neusklajenosti v gospodarstvu (kot npr. zaostajanje prometa, slabo razvita notranja trgovina itd.). Boj za izpolnitev letošnjih gospodarskih nalog bo prispeval, da bodo lahko dali delovni kolektivi pomoč in izpolnili obveznosti, ki so jih sprejeli v zvezi z obnovo porušenega Skopja.

Poleg reševanja neposrednih tekočih nalog naj gospodarske organizacije stalno izpopolnjujejo svoje gospodarjenje in poslovanje, pri čemer naj bo njihova aktivnost usmerjena predvsem v to, da zagotovijo trajne pogoje razvoja svojega gospodarjenja. Ta njihova prizadevanja naj se izražajo v njihovih statutih in drugih samoupravnih aktih ter v dolgoročnejših programih njihovega razvoja.

Pri takih prizadevanjih naj gospodarskim organizacijam nudijo pomoč gospodarske zbornice, znanstveno-strokovne ter družbeno-politične organizacije. Napori za smotrnejše gospodarjenje naj v večji meri kot doslej pomagajo gospodarskim organizacijam povečati produktivnost dela. Povečanje produktivnosti dela je eden od osnovnih pogojev za prehod na 42-urni delovni teden in za nadaljnjo rast življenjske ravni. Uvedba 42-urnega delovnega tedna bo zahtevala seveda uvedbo modernejše organizacije dela, višje stopnje mehanizacije in avtomatizacije ter sodobnejših proizvodnih postopkov, kar pa je možno le na podlagi temeljitih analiz in priprav. S. J.

Ali res ni dela za sindikalne organizacije?

Po decentralizaciji sindikata je v naši tovarni marsikdo pričakoval novo obdobje v sindikalnem delu. Do nje je prišlo z namenom, da bi čimveč članov kolektiva aktivno sodelovalo in sproti reševalo ali vsaj obravnavalo vsa problematika svojega področja.

Zakaj je sedaj vse drugače? Sindikalne podružnice počivajo, še bolj pa sindikalni pododbori. Ali je lepše, če rečem, da le čakajo na navodila za svoje vsakdanje delo. Niso daleč od svojih članov, da jih ne bi slišali neorganizirano razpravljati o raznih problemih. Ali jih ni škoda pustiti same in čakati križem rok z izgovorom, da nimajo dela?

Ustavimo se pri sindikalnem pododboru v glinici II. Od svojega občnega zbora, ki je bil letos marca, do danes ni imel niti enega množičnega proizvodnega sestanka. Samo vodstvo se je menda le enkrat sestalo. Sprejet je program dela. Visel je na oglasni deski. Prej članstvo ni vedelo zanj, pozneje pa se zanj ni zanimalo. Tako je ostal program samo na papirju. Je dobro sestavljen in lepo napisan. Po njem do danes menda ni nič napravljeno.

Pododbor te podružnice je do zadnjega občnega zbora dobro delal in je bil celo med najboljšimi v tovarni. Z občnim zborom je bil konec njegove aktivnosti.

Prav gotovo je v tej in v vseh drugih podružnicah v naši tovarni mnogo nerešenih problemov. (Nadaljevanje na 8. strani)

Večerna politična šola

Za aktivno družbeno politično delo je zelo važno nenehno ideološko politično izobraževanje članov ZK. Osnovne organizacije ZK so dolžne ravnati za to bolj skrbeti. Vesten delavec in upravljalec mora biti v današnjem družbenem razvoju vsestransko razgledan, če hoče izpolnjevati vse naloge proizvajalca in upravljalca, ki jih prevzema od naše družbe.

Skrb za nenehno idejno politično izobraževanje je dolžnost vsakega posameznika, člana ZK in družbeno političnega delavca. Da bi olajšali individualni študij, organizira tovarniški komite ZKS Večerno politično šolo v podjetju. Namen te šole, ki traja 4-5 mesecev (predavanja so dvakrat tedensko), je, da posreduje slušateljem osnove iz delavskega samoupravljanja, o razvoju današnje družbene ureditve itd. Vsi ti ciklusi predavanj dajejo osnovo za lažji nadaljnji individualni študij in idejno politično izobraževanje.

V našem kolektivu je že bila trikrat takšna šola v preteklih letih ter je tudi pokazala zadovoljive uspehe. Delavska univerza Ptuj bo tudi letos organizirala Večerno politično šolo. Program šole bo izpopolnjen in prilagojen današnjim potrebam. Tovarniški komite ZK in ideološka komisija pri TK ZKS sta že o tem razpravljala ter sklenila, da je potreben takšen način izobraževanja in tudi najbolj potreben.

V letošnjem letu bo Večerna politična šola v našem kolektivu ter bo sprejela zraven članov ZK tudi družbeno politične delavce iz sindikata in iz mladinske organizacije. Takšen način šolanja je bil že v letu 1962, ker ni mogoče organizirati dveh šol — VPS in Sindikalno politično šolo. V bistvu pa se programa sindikalne politične šole in VPS ne razlikujeta in imata isti namen, slušateljem posredovati najnujnejše, kar se zahteva oziroma kar je potrebno za današnjega družbeno-političnega delavca pri njegovem uveljavljanju na področju delavskega samoupravljanja in v družbeno političnih organizacijah.

Kompletne ograje iz aluminij-skih okvirov in žice stanejo le 30% več kot enake ograje iz galvanizirane jeklene žice.

Praktična uporaba aluminija v Jugoslaviji

Inž. Marija Keržar

(Nadaljevanje in konec)
Velik potrošnik aluminija je pohištvena industrija. (Marles Maribor, LIP Bled itd.). Iz aluminija je oprema za restavracije, so stoli, mize, je oprema bolnišnic (postelje), otroški vozički itd. Vse to se izdeluje iz aluminijevih cevi (Alpos Šentjur, Jadran Zagreb, Radulaška Beograd itd.).

Velike količine, več desetisoč lestev, izdelanih iz ovalnih cevi iz aluminijske zlitine, izvažamo v inozemstvo (Alpos Šentjur, Inkop Kočevje).

Tudi nosilne palice dežnikov, senčnikov itd. so iz aluminijevih cevi (Tovarna dežnikov Lendava).

Med prvimi v Evropi smo v proizvodnji aluminijevih izparilnikov (Impol) za hladilne naprave (LTH Škofja Loka). Izdelava izparilnikov zahteva zelo zahteven tehnološki postopek.

Aluminijski trakovi se sečejo v rondelice z luknjo; te se uporabljajo za brizganje najrazličnejših tub (Tuba Ljubljana). Povečana industrija piva, jedilnega olja itd. potrebuje vedno več in več zamaškov za zapiranje ste-

Možnost vpisa ima vsak član kolektiva. Prijave zbirajo osnovne organizacije ZK, sindikalne podružnice in mladinska organizacija.

Novembra bodo konference ZKS

Osnovne organizacije ZKS se pripravljajo na letne konference, ki bodo v novembru. Namen konferenc je, pregledati delo osnovnih organizacij ter vlogo in aktivnost članov ZK.

Posebno bodo na konferencah razprave o realizaciji sklepov III. in IV. plenuma CK ZKJ, o upravljanju in delitvi dohodka — osebnega dohodka ter o izpopolnjevanju sistema delavskega samoupravljanja. Drugo vprašanje, o katerem bo nujno razpravljati na letnih konferencah, so priprave na skrajšani delovni čas in o izdelavi statuta podjetja ter delo in vloga ZK pri reševanju teh vprašanj.

Iz tovarniškega komiteja ZK

VPIŠITE SE MED ČLANE DPM

Društvo prijateljev mladine v Kidričevem začena z navedbo po začasnem odmoru, ker ga silijo k temu naloge, ki si jih je naložil 31. 5. 1963 izvoljeni odbor in ker to narekuje splošna skrb za mladino.

V delovnem načrtu so navedena obsežna dela, ki jih ne bi zmogel sam odbor, za to so ustanovljene sekcije, in sicer za: socialna vprašanja, za stalne prireditve, za dom igre in dela, za letovanja, za vzgojna posvetovanja in sekcija starešinskega sveta (pionirjev). V teh sekcijah bo delalo vsaj po 4 do 5 članov. Člani sekcij bodo predvsem izmed staršev, predstavnikov organizacij in društev ter kolektiva Tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič«, Kidričevo. Vsaka sekcija si sestavlja delovni načrt v okviru delovnega načrta odbora.

V ospredju vseh vprašanj in dela vseh sekcij so otroci z območja društva, ki živijo v socialno neurejenih razmerah, v slabih družinskih materialnih prilikah in ki ne morejo tudi duševno dohitevati svojih vrst-

Mesto našega tovarniškega časnika »Aluminij« je utrjeno s pravilnikom o izdajanju tega lista, ki ga je potrdil delavski svet na seji 5. oktobra 1963. S tem

Potrjena pravilnika za „Aluminij“

pravilnikom je zagotovljeno vsem članom kolektiva in zunanjim sodelavcem nemoteno sodelovanje s časnikom pri njegovem informativno-vzgojnem namenu in delu ter članom kolektiva, upokojemcem in štipendistom brezplačno mesečno prejemanje časnika.

Samo poslovanje uredniškega odbora, ki je organ delavskega sveta in mu je tudi odgovoren za svoje delo, je urejeno z ustreznimi določilom, enako njegove pristojnosti, naloge in pravice. Šteje 11 članov, vstevši odgovornega urednika. Da lahko sodeluje v njem čim širši krog sodelavcev, mu je določena 1-letna mandatna doba. V njem so predstavniki iz organov delavskega samoupravljanja, političnih organizacij, posameznih sektorjev, neposrednih proizvajalcev in tovarišev, ki se ukvarjajo s publicistiko. Z dajanjem

osnovnih smernic za vsebino »Aluminija« je naložena uredniškemu odboru moralno-politična obveznost, da bi moral biti občutljiv na razpoloženje in doga-

janje v kolektivu, na predloge, pobude in želje članov kolektiva in da bi izbral za vsako številko tista najbolj pereča, neodložljiva vprašanja, ki so potrebna najširše politične obravnave in najboljših predlogov za njihovo reševanje.

Stimuliramo sodelovanje s tovarniškim listom

V 15. členu tega pravilnika je omenjen poseben pravilnik o obračunavanju in izplačevanju avtorskih honorarjev, ki je bil tudi potrjen na tej seji DS. Ta pravilnik obsega 15 členov. Vsi, ki bodo dopisovali v »Aluminij«, so v primerih, ko ne dopisujejo po službeni dolžnosti, stimulirani za vsebinsko stran svojih sestavkov, ki pridejo v poštev za objavo v »Aluminiju«, in sicer po 12 do 20 din za vrstico glede na objavljeno zvrst. Posebej pa so še stimulirani za skrb za prispevke, da bi jih imela uredniški odbor in odgovorni urednik čimveč in pravočasno na razpolago, in sicer iz vseh dejavnosti v tovarni, da bi lahko odbirala idejno-politično in stvarno različne in prav dobre sestavke neposrednih proizvajalcev in drugih članov kolektiva od drugih in da bi lahko z njimi pravočasno zalagala tiskarno, da ta lahko dela brez motenj in zastojev in brez zaračunavanja stroškov, ki jih včasih povzročajo zamude.

Oba pravilnika zasledujeta le namen spodbujati vse člane kolektiva, da bi sodelovali s časnikom, da bi dosegel svoj namen, da bi s svojo priljubljenostjo v kolektivu zlahka opravičeval svoj obstoj. Naj spodbuja svoje sodelavce in bralce k čim uspešnejšemu sodelovanju v proizvodnji in pri »Aluminiju« in k ustvarjanju prijetnega vzdušja v kolektivu, med delom in v prostem času, ob razčiščenih pojmih o dolžnostih in pravicah zaposlenih v socialističnem podjetju in v življenju, kjer sta socialistična znanost in vsakdanja življenjska praksa neločljivi.

V. J.

Več sto ton aluminija, obdelanega na teh strojih, se uporabi v vojni industriji. Razna industrija uporablja palice v najrazličnejše svrhe.

Vsak dan imajo prebivalci Jugoslavije v rokah 1, 2 in 5 dinarske kovance iz aluminija in 10, 20 in 50 dinarske kovance iz alubrona.

V ponos arhitektov in predelovalcev aluminija je 27 m visok spomenik pri Žužembergu; izdelan je iz aluminijske pločevine. Skupna teža vgrajenega aluminija je 4 tone. Pri postavitvi spomenika je imelo velik pomen varjenje aluminija (Impol).

Aluminijška folija vsak dan bolj prodira na področje embalaže (Saturnus Ljubljana).

Aluminij je potreben tudi v železarstvu za dezoksidacijo in pomirjenje jekla itd.

Se in še bi lahko naštevali uporabo aluminija v naši državi. Vključ vsemu še vedno ne dosežemo evropskega povprečja (ca. 4,5 kg na osebo; pri nas je potrošnja samo še 2,5 kg na osebo).

Osvajati bo treba še nadaljnje nove izdelke in njih uporabnost ter tako zagotoviti naši mladi aluminijški industriji sigurno tržišče.

